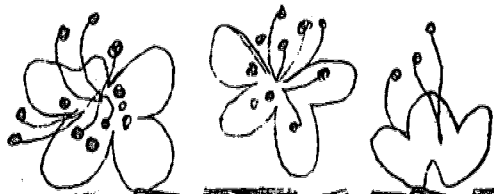

יום ו' י'ד בשבט תשכ"ו
4 בפברואר 1966

עלון המשק

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

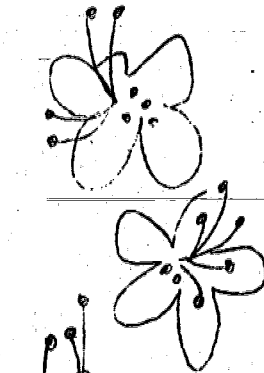
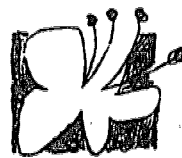
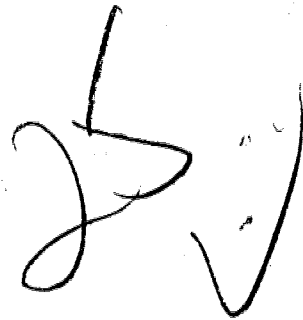
מס. 746

ע"ח ובע"ע

נאש השנה

ליציילן

הרבה מלאכות הטיל עלינו המקום לחרוש ולזרוע ולקצור ולעמר ולדוש ולזרות, לנסוע ולעדר ולבצור ולדרוך, לעזוק ולמסוק, להאכיל בהמה ועוף ולגזוז את הצאן ולשמור את עמלנו ויגיענו מן המחבלים ומן הגנבים, אלא ישיבת ארץ-ישראל גדולה שהיא שקולה כנגד כל המצוות שבתורה, הריני הולך להביא נסיעות אלו שעל כתפי לנסוע אותן באדמתנו, כמו שנאמר ונסעו כרמים ושתו יינם ועשו גנות ואכלו את פריהם, ונסעוהו על אדמתם ולא ינחשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר ה' אלקיך. תלה הקדוש ברוך את נסיעתו בנ-סיעתנו, אט אנו מקיים נסיעתנו בידוע שנסיעתו של הקדוש ברוך הוא מחקימת. כל העולם של הקדוש ברוך הוא וחילקו לבריותיו כרצונו, עשו וישמעאל נטלו מלוא כל העולם והם הורגים זה את זה ומשמידים זה את זה בשביל מלכות שמבק-שים לתפוס ואנו קיבלנו מידו יתברך ארץ קטנה זו... לחרוש ולזרוע ולנסוע.

(מתוך "אלו ואלו", "כל סיפוריו של ש"י עגנון")

האם רבים הם החברים היודעים, שגם בגבעת-חיים קיימת שמורת טבע? מסופקני. אך על שמורה זו נעשה עבודת גמר מענינה על ידי אחת הבנות מן המחזור האחרון.

מחוסר מקום אנו נאלצים להביא רק קטעים מספר מדברי ההקדמה והסיכום. לא ניתן לנו להביא, לצערנו, את הרשימה של 71 צמחים, שהוגדרו ותוארו על ידי הבת.

"סקר זה בא לחאר את הצמחים בשמורת הטבע של גבעת-חיים בחודשים: פברואר - מרץ השנה, שגודלו כ-2.5 דונם הוגדר כשמורה טבע לפני 12 שנים, כשהחלו בהכנות לנסיעה במהדרין, הנמצא כ-2 ק"מ מזרחה ממשק גבעת-חיים.

בשמורה נמצאו שרידים המעידים על התיישבות עתיקה מחקופות קדומות ביותר כמו ראשי-חץ שהם כנראה מחקופת האבן, חרסים למיניהם ומטבעות מחקופות שונות.

השמורה שייכת לשרשרת בת שלושה ואדיות, בכך אנו מבחינים מיד כשאנו באים לשטח ועי-שינו נחלקות במשהו הנוגד את אופי האיזור!

להלן קטע מן הסיכום: "לשימור זה, הן של צמחים והן של בעלי חיים למיניהם יש גם ערך חרבותי כללי כפי שהוא קיים לגבי כל דבר, אשר עלול להכחד מהעולם במידה ואין לו הגנה מתאימה.

השמורה עשויה לעורר את התענינותם של הילדים בצמחיה ובחי. לעורר בהם את אהבת הטבע, האיזור והמולדת.

לשמורת הטבע יש לתח את התנאים המחאימים (גידור ופיקוח) על מנת לאפשר לה מילוי חפקיד מכסימלי."

סיכומי עבודה אוקטובר-דצמבר 1965
 השוואה עם סיכומים בתקופות מקבילות בשנתיים הקודמות

טבלא א'

תכנית הפרש ביצוע	תכנית תשכ"ו	תשכ"ו	תשכ"ה	תשכ"ד	סקטור
+ 756	5388	6144	4222	4859	קלאון
- 183	3200	3017	2975	3200	"גת"
- 30	1550	1520	1632	1422	חבניה 660 חבר
- 25	600	575	502	503	קאופרטיב
+ 102	1327	1429	1326	1415	עבודת חוץ
+ 353	1619	1972	1518	1896	מפעלי וענפי עזר
- 42	1260	1218	1221	1080	הוצאות כלל. טפול זרים
+ 168	340	508	24	125	גרעין ונוער
					סה"כ עבודה
+ 1099	15284	16383	13420	14500	בחמורה
+ 30	5847	5877	5578	5504	שירות מבוגרים
+ 331	5377	5708	5357	5214	שירות ילדים
+ 55	1400	1455	1144	1409	פעולה צבורית
- 33	490	475	764	1013	הכשרות
- 271	5269	4998	5202	5098	ימי-שבת
+ 112	18383	18495	18045	18238	עבודה ללא תמ.
+ 1211	33667	34878	31465	32738	סה"כ כולל
					באחוזים:
+ 1,6	45.4	47.0	42.7	44.3	עבודה בחמורה
- 1,6	54.6	53.0	57.3	55.7	עבודה ללא תמ.

טבלא ב' - הרכב לוח העובדים

+922	22.604	23.526	23.125	23.285	חברים נטר
-404	1400	996	907	1.183	ילדים
-111	472	163	-	1.257	נוער
-434	3000	2566	-	115	גרעין
+206	586	792	630	125	זמניים
+221	-	221	-	-	מחנות עבודה
- 5	1500	1495	1429	1402	שכירים
- 14	135	121	172	271	הורים
+381	29.499	29.880	26.263	27.640	סה"כ

בעבודה

פירוט וניתוח הטבלאות

את הרבע הראשון של שנת תשכ"ו ניתן לסכם כשינוי מהותי בלוח העבודה והעובדים במשקנו. הביטוי המספרי מתבטא בחוספת של כ-10%, כלומר כ-3500 י"ע, כתוצאה מעבודת הגרעין וכן גידול ניכר בעבודת ילדים, חברים, נוער וזמניים. לגידול זה ביטוי ישיר על עליית אחוז העבודה בחמורה. עובדה זו הסברהי כבר בפעמים קודמות, שחוספת בכוח עבודה אינה מחלקת שנה בשנה בין שירותים לבין עבודה בייצור. אחוז העבודה בשירותים הוא בדרך כלל יציב והחוספת מופנית ברובה לייצור. העלייה באחוז העבודה בחמורה ביחס לעונה המקבילה אשחקד מחבטאת ב-31,4%.

בפירוט סעיפי הטבלא נראה כי מכוח העבודה הנ"ל נהנו ענפי השדה והמשק וענפי העזר. כן ישנה עלייה מסויימת בשירות לחבר ולילד ובעבודה ציבורית (יום הכחירוח). חשובה העובדה, שסעיף ההוצאות הכלליות נשאר יציב ואילו בימי שבת נרשמה ירידה של כ-200 י"ע.

(המשך בעמוד הבא)

(המשך - בעבודה)

מרבן, שלמצב זה ישנה השפעה ישירה על אפשרויות סיפוק דרישות הענפים וביצוע עבודות במועדן וזאת, כמובן, הקלה רבה לסידור העבודה. אולם כאן גם סכנתה של תקופה מעין זו. השפע בידים עובדות מביא לירידה המתח ובהצטמצם השפע באות בהכרח ההתנגשויות והבעיות. קשה להתגבל שוב למשטר עבודה לחוץ, למינימום חופשות ולשי- לוב בשירותים וכו'.

התקופה החזרית

הרבע הבא (בעיצומו או נמצאים עתה) שבין ינואר - אפריל יהיה הקשה והלחץ ביותר במשך כל השנה. אמנם, אנו מבצעים עתה את הקטיף - העבודה המרכזית בעונה זו - ביעילות רבה מן המועד, אך המחסור בכוח אדם לעבודות מקצועיות - החל בטרקטורים- טים, זומרים וגוזמים וכלה במטפלות בגיל הרך גובר והולך. יחסרו גם חברים לעבודה במטבח ובחדר-האוכל. לצערי, החשובות לבעיות אלו מועטות ביותר. יהיה עלינו להחמיר שוב במשטר העבודה, לחכנן את החופשות וההחלפות ולחלק את הנטל על חברים רבים ככל שניתן יהיה לעשות זאת.

נוסף לעבודת הקטיף, שהיא בעיצומה עתה, עומדים אנו בפני התעוררות רבה במטע והכרחי להגדיל את הצוות לקראת הגיוזמים והזמירות למיניהם. במשך החקלאי מבצעים עתה עבודות שונות הנובעות מן הבצורת.

משימה נוספת - להגדיל את מספר העובדים ב"גח", הסובל גם הוא במידה רבה מן הבצורת. בשאר ענפי החקלאות מתכוננים לעונה ומנצלים את ימי היובש לעיבודים ודיושונים שונים. מצב זה איפשר לנו לשלב את הבנים, שהשתחררו מן הצבא, למספר חודשי שירות - בחדר-האוכל ובמטבח וכל-האזורים-נשכרים מכן. בסופה של תקופה זו יצאו לענפי השדה, להם הם נועדו.

גורם רב משקל היוותה ומהווה גם עתה קבוצת הזרים, המונה כ-30 איש, במסגרת מאורגנת ומסודרת. דומני שמצאנו דרך ואנשי קליטה ברוכה זו ולא רק אנו הנהנים.

יהודה ג.

ארוחת ערב בחדר האוכל

עבדתי שבוע בחורנות ערב. ראיתי הרבה והחלטתי לכתוב ולהתריע. לפני מספר שנים עבדתי תקופה מסוימת בחדר האוכל ואם אני משורה את המצב אז עם היום, אני מוכרח להגיע למסקנה שיש נסיגה די רצינית. רבלי שינויים נגיע לחוצאות קשות. בראשית דברי אציין עובדות ובסיום אציע הצעות.

ב-6.30 בערב כשאתה מתחיל את החורנות שלך, אתה נקלע ישר לקלחת של רעש ומהומה - האורחים, הנוער והזמנים אוכלים. אינך רואה מדריך לרפואה. האם לא קיימת בעיית חרבות ונימוסים בזמן האכילה? ובאמת הם טועמים מכל המינים - ביצה שלוקה, רכה, ביציה ואף לא שוכחים להכניס לכיס לשעת הצורך... חשאל, האם המחלק מרשה? ובכן, לא שואלים אותו ולוקחים מן העגלה.

אתה מתחיל להכין את עגלת המילויים. מחבורך לך שלא הכל אתה יכל לחלק על השולחן - המחסן פתוח רק משעה שבע. לאחר שהכינו וסידרו כ-20 שולחנות יש לעבור שנית ולהוסיף סוכר וכל מיני חוספוח. אתה מתקדם וחברים מקיפים את העגלה מכל העברים ואין לך פשוט אפשרות לחלק - זה כוחר את העגבניות מלמטה, זה לוקח חפוחי עץ... אתה שואל את האחראית במטבח - האם אתם לא מחלקים אוכל לחדרים? כן - היא משיבה - אבל החברים אינם מסתפקים בזה...

המחלק את המנה הראשונה שהיא לרוב ביצה מכל הסוגים, עליו לחלק גם בזמן הצורך לבן, גבינה לבנה, דג מלוח, לחם חי וזה כמובן עיכוב רציני בעבודה, שגם שני חברים מנוסים אינם מסוגלים להשתלט על כך. מה עוד שהעובדים הם מכל הסוגים - אורחים, נוער וזמניים. פה ושם יש גם חברים. (אולי פה אפשר לומר שזה נעשה מחוסר ברירה).

ב-8.15 סועדים האחרונים ועבורם האוכל הוא לרוב קר ושייריים. אסתפק רק בציון עובדות אלה. האם זה יכול כך להמשך? האם אינו רשאי החבר לאכול בשקט כשהכל מוכן? (ממש כמו זה הלוקח את ארוחתו לחדר). האם אף פעם לא נגיע, כמו משקים רבים אחרים, להגשה טובה ולהרגשה נוחות בחדר האוכל? או שנמשיך להתמרמר מבלי לחפש פתרון להטבה.

לפי דעתי יש להנהיג אכילה בשתי משמרות, כשהכול מוכן ומסודר על השולחן. נגיד אחת ב-6.30 והשניה ב-7.30. עובדים קבועים לפי החור. חלוקה אוכל לחדרים אך ורק במטבח או במחסן. הגישה לעגלת מילויים רק לעובדים. מן העגלה מחלקים רק את המנה העיקרית. תורנות של שבוע ימים במגמה להטיב את התנאים - האם רק בזה הפתרון?

בהזדמנות זו אגע גם בחדר האוכל לעובדי השדה במהדרין. הוקם מבנה נוח עם סידורי מים וגז, ארון לכלים, אבל עובדת קבועה לשעתיים לא נמצאה. האוכל מגיע בכלים בלתי מתאימים; המרק נשפך בדרך; הסכום המיועד לעובדי השדה - כזה לא מחלקים בחדר-האוכל. האם לא נוכל להגיש לעובדי השדה אוכל כמו בכיתה? הגיע הזמן לשנות ולפתור בעיות אלה. עלינו ללמוד מיחר המשקים כמו - עין-חרוד, בית-השיטה וחפצי-כה (שחברים סיירו שם) כיצד להטיב את המצב בחדר האוכל ואיך לדאוג גם לעובדי השדה.

ישעיהו ב.

ה ב ר ו ט נ י ה

בסקירת הרשונה מסרתי על בעיות כ"י- הד. בכונתי לסקור גם את יתר ענפי הייצור ב"גח" והפעם על הבוט- ניה.

כאשר התחלנו בייצור מוצרי בוטנים לפני ששנים נתקלנו בקשיים באספקת חומר-הגלם, הן ככמות והן במחיר. הקשיים פוקדים אותנו מזה שנה בשנה, פעם פחות ופעם יותר, בהתאם לגודל השטחים שזורעו. חוסר היציבות של ענף הבוט- נים בארץ משפיע, כמובן, השפעה ישירה על הכ- מויות המסופקות לביהח"ר. מוזר ביותר הוא הדבר, שהשטחים הזרועים הם מצומצמים, בה בשעה, שקיים שוק כמעט בלתי מוגבל לבוטן הישראלי, בצורה הבלתי מעובדת עם הקליפה, ובצורה המעובדת, הארוז בקופסאות.

השנה היו בירורים אין סופיים, עד לדרג גבוה של בירורים עם שרים ועמדנו על סף הפסקת המכירה של בוטנים לייצוא: בשל המחירים המופרזים, שנדרשנו לשלם. כחוצאה מכך נעשה השנה נסיון לייבא בוטנים ממקסיקו כדי לבחון את האפשרות של עיבוד בוטן יבוא לשם ייצוא. בסופו של הדבר הוקצבו לנו השנה 280 טון בוטנים (לעומת 200 טון אשחקד) וזה בעיקר כחוצאה מהנזקים, שנגרמו לבוטנים על ידי הגשמים המוקדמים.

המחירים השנה הועלו ב-10% בקירוב ונאל- צנו, על אף הסכנה של איבוד קונים, אף אנו להעלות את מחיר התוצרת המוגמרת לייצוא ולשוק המקומי. העובדה, שרוב לקוחותינו החשובים שלנו באירופה הסכימו לשלם מחיר גבוה יותר - הנה הישג חשוב וזה, כמובן, בזכות טיב התוצרת ואריזתה הנאה.

ביחד עם הייבוא ועם כמויות בוטנים, שאנו עומדים לרכוש במחירים רגילים בשוק החופשי, נעבד השנה 350 טון בוטנים. המחזור הכללי, כך אנו מקוים, יגיע למיליון וחצי לירות, מזה כ-60% לייצוא.

השנה התחלנו לגרון את המוצרים והכנסנו שלושה סוגי אגוזים נוספים. לעת עתה בכמויות לא גדולות, והם - שקדים מלוחים, אגוזי קשיר, ואגוזים מעורבים באריזות קטנות. יש עוד תכ- ניות נוספות בשטח זה, בייחוד מדובר באריזות מיוחדות, העשויות בהמשך הזמן להיות מקומות יעבודה לחברות מבוגרות.

עובדים בכונתניה עתה כ-14 איש, מזה 4 חברות.

המאמר

בחברת "עמק חפר והשומרון" מדצמ-ינואר במדור "אירגון הקניות" מצאנו את האינפור- מציה הבאה:

מחלקת הבשר: חשומח לב רבה נמסרה לאחרונה למח' הבשר, אשר היחה לגורם מכריע וקובע בכלכלת המשקים. לעבודה במחלקה זו נכנס הח' למקה (גבעת-השלושה).

לאחר מו"מ עם משרד המסחר והתעשייה באמצעות מזכירות האירגונים הוכר מחסן הקירור שלנו כמקום לאיחסון בשר, וכך ניתנה לנו האפשרות לספק כמויות בשר נטיב מעולה ובמחירים מתקבלים על הועת.

עופות: באנו לידי הסכם עם אירגון המש- חרות ועם חנוכה על אספקת עופות כחנאים מיוחדים. המשקים נדרשים להקפיד על הוראותינו בקשר לסידורי אספקת העופות ומקורם.

קורס למרכזי קניות: חידשנו את הטיפול באירגון קורס למרכזי קניות יחד עם איר- גונים אחרים.

=====

ובמדור "הקירור":

מחקר על שינוק בננות

ביוזמה הועדה האזורית מסרנו לח' אסא אורן (נחשולים) לבצע מחקר על סידורי השינוק בשוק המקומי ולייצוא.

האחוז הגבוה שאנו מנכים מהמחיר בשוק המקומי עבור כיוסי הפרשים של מחירי הבנ- נות לייצוא מחייב את איזורנו לבחון באופן יסודי את שיטה השינוק והתוצאות הכלכליות למגדלים.

המחקר הוגש לנו ופרטיו יידונו בישיבה הקרובה של הנהלת מחלקת הבננות בהשתתפותו של הח' אסא אורן.

קרן לנזקי טבע

לאחר משא ומתן ממושך באנו לידי הסכם עם הועדה הכלכלית הארצית של הבננות על יסודות הקרן לנזקי טבע.

לפי הסכם זה תחייב את כל האיזוריים פרמיה אחידה בסכום של - 3 ל"י הטונה.

מתוך הנחה של מחזוריות שונה בחחילת הקרה ישולמו פיצויים לנפגעים בעמק-הירדן - 80% מהוצאות הייצור; לגליל המערבי - 75%; למרכז ולדרום - 70%.

הקרן התחילה לפעול בינואר ש.ז. ניתנו הוראות ל"הגובה" לגבות את דמי הכיסוח החל מתאריך זה.

=====

עלי לציין בצער, שלמרות מאמצי, לא הצלחתי עד כה לקבל אינפורמציה על ענף הבננות במקום.

ר.

ראובן ל. פרנה בזה: "למטפלות כני תמחות - ז', ח', ט', י' - נא לשלוח את הילדים לעבודה בימי גשם מצויידיים במגפיים, מעילים וכובעים".

בניית בית

בוועדת הקשר

השבוע נחננס במזכירות הקיבוץ ב"כ ועדות הקשר של המשקים. בכנס נמסר דו"ח על הננים המשרתים בצה"ל ובעיותיהם. הוסבר תקנון הזכויות והחובות, שהנחיותיו עובדו על ידי שלושת הזרמים של ההנועה הקיבוצית.

בשיחה הועלו בעיות, שהפעילים בוועדות הקשר נתקלים בהן, כל אחד בכיתו, והתברר, שהנוהג ברוב המשקים כמעט אחיד. נשלחות חבלות, שומרים על הקשר עם החיילים-הננים, עורכים כנסים בשבתות ועוד. מכל מקום, הבן והבת מלווים על ידי הועדה מצאתם את כחלי בית-הספר ועד לשובם משירות שנה שלישית.

ובכל זאת יש פה ושם שוני, שכדאי לעמוד עליו ואולי אף ללמוד מכך. למשל - במשק בית-אורן המפגש של החיילים בשבת הוא שבועי, קבוע ונערך על ידי חוג הנוער, המרכז את החיילים לשיחה בלי התערבותה של ועדת הקשר; ברוב הועדות פעילים בעיקר משוחררי צבא בשיחורף, כמובן, עם חבר או חברה מן המבוגרים. ופה עלי לציין את היחס הסרבני, מצד הננים שלנו לפעול בוועדה זו ולאחר בחירת הועדות נשארנו, פרט לדויד פלישון, בלי ננים צעירים וזה, כמובן, מעמיד בסכנה את הפעולה כולה. כי יש לדעת, שלבן ולבת החיילים בעיות רבות הן בבית והן בצבא. סידורו האישי מלווה לא פעם בלבטים אם זה בשיכון ואם בכסף ולדעתנו הכרחי הדבר, שבועדה יפעלו עוד שני חברים צעירים, לבד מדויד וטוב יהיה שיהיו אלה חברים, אשר עדיין משרתים בצבא והיכולים לבוא הביתה בכל-שבוע. אגב, דבר זה נהוג בהרבה משקים.

משחתכי הכנס דרשו פעילות אינטנסיבית יותר מצד ועדת הבטחון המרכזית ואלה טענו להצדקתם, שהם אינם מקבלים דיווח על הננים, הנתקלים בבעיות שונות ביהודותיהם. אי לכך חשוב, שבכל ועדה יהיה חבר צעיר, שמחפידו יהיה להודיע לוועדה המרכזית על בעיות הטעונות טיפול מצידה.

בשנה האחרונה קיימה ועדת הקשר דיונים עם המזכירות לסידור ענינים שוטפים. והיא אף קיבלה הקצבה רצינית לסידור הדיוור. הוחלפו הוילונות ב-15 חדרים, סודרו כסאות ושולחנות, מנורה קיר ועוד. ההחלטה המפורשת היא שכל אלה נשארים גם להבא רכוש של ועדת הקשר ואינם עוברים עם הבן או הבת לשיכון קבע. אנו מקוים שיהיה בידינו לשמור על כל הרכוש הזה, כדי שגם למחזוריים הבאים תהיה הרגשת בית בצפון.

מדי פעם עולות על הפרק בעיות של הוצאות לנסיעות. בישיבת המזכירות האחרונה הוחלט להחזיר לבנות את דמי הנסיעה בשל המצב הבלתי תקין בטרמפים לבנות. לבנים, לעומת זה מוחזרים דמי הנסיעה רק לאלה המשרתים במרחק רב מן הבית - מעבר לטבריה ולבאר-שבע. חברי המזכירות סבורים, שמצבנו הגיאוגרפי שונה ממצב משקים רבים, המחזירים לבן את דמי הנסיעה הביתה. החלקם את כולם ובחלקם פעמיים לחודש.

ועתה פנייה להורים. בשום מקום לא נהוג שהורים באים לקחת את הכסף עבור פניהם. גם אנו החלטנו לבקש מן ההורים לחת לנו את האפשרות להפגש עם הבן בשעת החטלוט.

ועוד. העבודה בוועדה הקשר רבה ואנו מבקשים מן ההורים או סתם חברים לסייע לנו בהכנת המפגשים של החיילים. פנו אלינו כל פעם שתראו מודעה על מפגש כזה ונודה לכם מאד. התנדבות זו חשובה לנו מאד, כי כל עבודתנו נעשית לאחר יום עבודה.

ובסוף כדאי לציין, שמספר הננים, המשרתים בקשר עם הועדה ובטיפוליה הוא - 81. בצבא - 61, שנה שלישית 9, משק 10. לפני היציאה לשנה שלישית - 4. על כל אלה נוסף את שליחנו היחיד בחו"ל - קיל, שגם אחרו נקיים קשר תמיד.

ל י ז ל

וועדת המינויים מודיעה -

- א. בטעות נשמט שמו של ישראל גלר מרשימת ועדת המחנה, בין הממשיכים.
- ב. פדות צורפה לוועדת האידות של בית ההארהה.
- ג. את ריכוז ועדת המינויים נטלה על עצמה ע ר ה ובכל השאלות יש לפנות אליה.

הקיבוץ איננו אפיוזודה!

המקום: ישיבה משותפת של הועדות - בנייה ומחנה.
הנושא: דיון על המשך בניית שיכון וותיקים בשנה זאת, בהיקף של 12 עד 16 יחידות דיור.

השאלה המכרעת: היכן יבנו ועל פי איזו חכמייה?
הסכסוך: ממשכיסים, ממשכיסים לבנות באיזור המרכז, כהמשך לבנייה, שנסתיימה זה עתה בכניסתם על פי אותה החכמייה בדיוק. כלומר - בתים דו-משפחתיים בקומת קרקע.

ונשאלות שתי שאלות: א. עד מתי נחלם מן ההכרח לעבור לבנייה בתים בקומותיים, כדי לנצל ניצול יחד את מעט הקרקע, שנשארה פנויה במרכז המשק? ב. האם לא הגיעה השעה לבדוק מחדש את חכמייה הדירה ובאיזו מידה היא עונה על צרכי דייריה?

זה שנים רבות מסביר ומוכיח כותב השורות האלו, שנשארו בלי רזרבה הראויה לשמירה של שטח לבנייה במרכז המחנה ואנו חייבים לנצל את מעט הקרקע לבנייה בקומותיים. אמר חבר ועדת הבנייה בישיבה: "יש לשמור על האופי הכפרי של ישובנו ולהמשיך לבנות בקומת קרקע בלבד. אם ננצל את כל הפינות במחנה, בהן אפשר לבנות - יספיק לנו השטח הפנוי אפילו ל-15 שנים נוספות" והרוב בוועדה הסכים עמו.

אפילו ל-15 שנים נוספות! סיכויים מזהירים! ומה יהיה לאחר 15 השנים הנוספות? האם איננו חייבים לדאוג לטווח ארוך יותר? הרי חלק גדול מבנינו לא יכנס לשיכון הוותיקים חוץ חקופה קצרה זאת, והיכן ייבנה השיכון לשאר הבנים? ולנכדים? ולקליטת עליה? האם חוץ 15 שנים אלה נסיים את כל חכמייה הבנייה לשיכונים? האם הקיבוץ הוא שק אפיוזודה?

מקובל לא לבנות במרחק גדול יותר מאשר 300 מ' מחדר-האוכל ויתר המוסדות שבמרכז המחנה, אך לנו לא היה ברירה בעוד 15 שנה אלא לבנות במרחקים של 400 מ' ואף של חצי קילומטר עם כל הקושי הכרוך בכך. כי בזבזנו את האצמות הקרובות למרכז. האם כך אנו דואגים לאותם הבנים והנכדים, שירצו להמשיך את מפעלנו ולהיות במשקנו?

בישיבה זאת הובטח לערוך דיון נוסף לפני הבנייה הבאה, לא לפני הקרובה שתחיל בעוד מספר שבועות, אלא לפני זו שאחריה, בעוד שנה. בדיוק כך הוחלט גם לפני שנה, שנחסיים, שלש וארבע שנים - לדון מחדש על הבנייה בקומותיים לקראת הבנייה הבאה! אילו היינו מתחילים לבנות בקומותיים לפני מספר שנים היתה בידינו כיום עוד רזרבה ניכרת לבנייה נוספת.

אין להשלים עם החלטת הועדות - בנייה ומחנה, שנחבלה מתוך שיגרה וחוסר אחריות לעתיד הבנייה במשק. יש להביא את הבעיה לדיון באסיפת המשק ובהצעה ברורה לבנות בקומותיים כ כ ר ע כ ש י ו, כי הרי טרם התחלנו בבנייה הקרובה...

ובהזדמנות זו, במקרה ונתחיל לבנות בקומותיים, יש לבדוק מחדש את חכמייה שיכון הוותיקים בכללה - כי הרי למילא היא לא מתאימה לסוג בנייה זה. התכנית לפיה אנו בונים שנים רבות היתה טובה בזמנה. מאז השתנו תנאים רבים בחיינו וכדוגמה לכך אולי ישמש אותו מקרה, שאין לו כלל מקום מהאיים בדירה זאת, כי בזמנו איש לא חלם עליו והיום הוא נהיה מצרך חשוב לכל משפחה.

רבים מתחו ביקורת על המרפסת הצפונית, שאינה ניתנת לניצול; על השירותים הצפופים ועל הקרבה בין המטבחון למקלחת ועל המחסור בארונות בנויים. מבלי לנרוע באופן ניכר ממסגרת התקציב ומגבולות השטח המוקצב, אפשר לפתור את הבעיות כפי שגם ראינו זאת במשקים אחרים בשנים האחרונות.

דרושה לנו העזה להשחרר משיגרת הבנייה הן בנוגע לשאלת הקומותיים והן בנוגע לחכמייה הדירה בכללותה - ויפה שעה אחת קודם.

א. נהרי

בישיבה של הועדות - מחנה ובנייה

בישיבה הנ"ל, עליה יצאה חמתו של נהרי, הוחלט שני דברים:

א. מוסיפים לבנות בשטח הקרוב לח"א באותו הסגנון שהוחל בו כדי לשמור על צורתה של השכונה ויהיה זה אבסורד מכל הבחינות לדחוס לשם בנייני קומותיים. טרם ידוע כמה יחידות דיור ייבנו, כי לפי התכנית משאירים שטח לכניסה יפה לחה"א.

ב. הוחלט להכין הצעה לבנייה בקומותיים ולהביאן לדיון באסיפה. יש הצעה להקימם בסביבת עיגול אורלוזרוב ובזה גם נוציא מבדידותם את בתי הילדים הנמצאים בקירבה.

הונזו

הסקר הארכיאולוגי של עמק-חפר

כצא' אצות

זה שנים רבות לא הייתי שלם עם העובדה, שלא הרגשתי את עצמי כבעל-בית במלוא מובן המילה בעמק חפר שלנו. כך ראיתי את מצבי כל עוד לא נזדמן לי, לפחות אחת לכמה שנים, לעבור שתי וערב בכל הפינות החבויות של ביתי "הרחב". היות ונוסף לכך קיימת אהבה ישנה ביני לבין הארכיאולוגיה ובמיוחד בקשר לתולדות עמנו - הרי קפצתי בשמחה על ה"מציאה" של סקר ארכיאולוגי ל-4 ימים, הנערך ע"י האוניברסיטה ובהדרכתה ובעידודה של המועצה האיזורית.

אודה מראש - 4 ימים אלה של שעורי הסכלות מעשיים מלווים הסבר מדעי-מקצועי ברמה גבוהה לא הפכו אותי לארכיאולוג מקצועי. אבל למדתי דבר חשוב - גם בחיבת צריך לעסוק בצורה רצינית ולא דילטנטית.

עברו ימי ההתפעלות מכל מציאה של חפץ עתיק כלשהו, אולם יש ויש אחגר בקביעת חול-דוחיו של אתר היסטורי על פי הממצאים ויהיו אלה שבני חרסים זעירים ביותר.

עצם הסקר נועד בעיקר לקביעת חולדות ה"התישבות" באתרים שלא נערכו בהם עדיין חפירות, אך שולבו בתכניה גם ביקורים והסברים בחילים הידועים זה מכבר לשם לימוד והשוואה וסתם "הנאה" ארכיאולוגית.

האתרים, שביקרנו בהם, חרגו הרחק ממסגרת עמק-חפר והם השתרעו על שטח גדול - מנחל תנינים בצפון ועד לשפך הירקון. אולם מרבית הזמן ותשומת הלב הוקדשו לשיבועה של חילים בעמק-חפר (למי שמחפלא על כי יש בסביבתנו כל כך הרבה אתרים אוסיף, כי מחוסר זמן אף דילגנו על אחדים מהם). נאספו מאות רבות של חרסים ונקבעו בו במקום חקופות הישוב כחל ומבנהו (חומה ועוד) בקורים כלליים וכן הקשר בין האתר המסויים אל סביבתו בחקופת-ישובו. כמובן, שכל החומר הזה טעון עדיין מיון ועיון ע"י סטודנטים-לארכיאולוגים, שבעצם למען לימודיהם, בעיקר נערך סקר זה.

מה חבל, שהזדמנות נדירה זו לא נוצלה יותר ע"י חושבי עמק חפר. השתתפו בעיקר ה"ארכיאולוגים" הותיקים של גבעת-היים (מאוחד ואיחוד). יש לציין ששכנינו ידעו להחדיר שדה פעולה זה במידת מה, לפחות, לחוגי הצעירים והילדי בית הספר הראוי הדבר לתשומת לבנו.

אלה מבינינו שהשתתפו בסקר - בטוחני, שהם נהנו מאוד וקיבלו דחיפה נוספת להמשיך בחיבתם של התערות יתר בסביבה תוך היכרות יסודית.

אפרא שליר

הערעור של משקנו לא נחקל ומשלה-חנו חבצה להביא שאלה זו לדיון בפנינו רחב יותר. הועדה קיבלה את החביעה והשאלה חובא לדיון-במועצה הקיבוץ הקרובה.

באסיפת המשק האחרונה דיווחו חברי המשלחה שלנו על הישיבה והדיון בה. האסיפה נסתיימה באישור העמדה שלקטה משלחתנו במזכירות הקיבוץ. כ-55 קולות נגד 5.

ברכתנו לבנים שהשתחררו מהצבא -

אשר פלק, מאיר קפלן, בנימין פרנק, דני לוינגר.

מזכירות

מזכירות השיכון - מתחילה לתת את אחרותיה ובמזכירות הוחלט - הבנים החוזרים מן הצבא או היוצאים לשנה שלוש ושארם לגור בצריפים עד שירחיב עם הגברת הבנייה וע"י כך ישוחררו חדרים נפרדים.

לרגל המצב תקשה ישוכנו בני י"ב לפני גירוס לצה"ל בבית ג' קומה ב'.

(המשך בצמוד הבא)

באשפה

על יציאת פרחים לגרמניה

ניצוא

כתוצאה מהחלטת מזכירות הקיבוץ על איסור פרחים לגרמניה - הועלתה שאלתה בדיון באסיפה. בעקבותיה נחקימו שתי אסיפות רבות-משתתפים לדיון בנושא זה.

נסלנו את רשות הדוברת שלמה. ד. אשר ג. א. חפר, שמואל הדרי, אורי יזהר, סולל, חוה כ. ויהרזה גלך.

האם יש צורך לספר כאן מה נוקבים היו הדברים שנאמרו מחוסר חשבוננו עם גרמניה? האם יש צורך להוסיף, כי כללנו היינו שמחים אילו חפזינו, מיצינו, וורדינו ושאר הדברים שאנו מגדלים ומייצרים היו עולים אך ורק על שולחנם של הדנים, ההולנדים, הצרפתים ושאר העמים הנודדחים?

אולם, כיוון שאין הדבר חלוי בנו ולא אנו קובעים את המסחר והיציאה - אין עלינו להסל ענף, שהתקם חוץ לבטיים והשקעה מרובה, אך ורק בשל "ההבדל הדק" בין התפוז הפרח.

זה היה הסיכום שהשתמע מדברי החברים (פרט לשניים) באסיפה וגם מדברי החברים בשיחות אחרות. אי לכך יצאה משלחת מחברי המזכירות שלנו למזכירות הקיבוץ וצהענה על החלטתה בפני הועדה "לעיצוב יחסי כלכלה ותרבות עם גרמניה". (המשך בסור הבא)

אפרא שליר

דאטן הלכות

עם ט ז ב י

לטיובי אין "אטלייה", האטליה שלו -
 חדרו ומרפסתו. על כן לא חמצא שם
 אוחו "בלגן אמנוחי", שהוא מעין
 העודה-זהות לכל אמן המכבד את עצמו. אדרבה, מצאנו את טיבי בחדר מסודר להפליא,
 שהוא כשלעצמו יכול להיות נושא לנחמה בעלון - כיצד יכול להיראות חדר-משפחה
 בקיבוץ, כשכל פינה בו מנוצלת לנחמיות דייקניו וילדיהם בטעם ובביצוע מושלם.
 דמויות העץ המגולפות והמעוצבות בחן - פרי יצירתו של טיבי - מוצבות על מדפים,
 ארוניות ושולחנות, מהוים מעין גורם משלים לשפע חפצי הנוי, המקשטים את החדר.
 ולדעתי נמצאים הם בשל כך מעט נפסדים.

אך לא על כך רצינו לספר. אין כוחנו רב, כידוע, בבקורת אמנותית. כל מה שאנו
 רוצים לספר להלן הוא - כיצד בכלל נכנס טיבי לטרקלינה של האמנות? טיבי מעיד
 על עצמו: "עד לפני ארבע שנים היה ההובי היחידי שלי - הכדורגל. פעמיים בשבוע
 אימונים, בשבת משחק וזהו זה. אפילו כסמר לא דפקתי בחדר". אך מאז זרמו מים
 רבים.

והמעשה שהיה כך היה. בה-זוגו של טיבי השתתפה, כרבים אחרים, בחוג למלאכה של
 פנחס ובערבי החורף צריך היה להחזירה משטח בית-הספר המרוחק לחדרה. מה עוד
 שבאותה העת היא היתה בחודשי הריונה האחרונים וערב אחד חזרה לחדרה ולא יספה
 עוד לבקר בחוג, מטעמים מובנים, כמובן... אך הצלחת? מה תהא על הצלחת שהחלה לגלף?
 ואז התנדב טיבי להיט את המלאכה.

טיבי הציץ ונפגע. פשוט נכנס בו הדיבוק לעשייה אמנותית והוא המשיך. המשיך
 לגלף, לרשום וללמוד, כשהעבודה בחבתניה באותה העת והמגע התמידי עם העץ - מעני-
 קים לו ומפתחים בו תחושה מיוחדת לחומו זה. הוא למד להכדיל בין סוגיו, צבעיו,
 מידת חומו ועוד. הוא דבק בחומר זה בכל מאודו, כשפנחס מעודד ומדריך ואף מסייע
 בהשגתו.

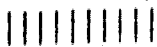
במשך הזמן נתקבל טיבי כחבר מן המניין באגודת האמנים של הקיבוץ ואף למד
 כשלושה רבעי שנה (לפני נסיעתו לחו"ל) בקורס לפיסול ורישום בחל-אביב.

אין לטיבי חכמיות ושאיפות מרקייעות שחקים. כמובן, בבוא העת ישתתף בתערוכה
 של אמני המקום ואולי, מי יודע, ואולי אף לתערוכה יחיד יגיע. אך לפי שעה רוצה
 הוא להמשיך לעבוד בזה, ללמוד, לנסות. ואמנם הוא מנצל במלואו את החנאים הניחנים
 לו ע"י הקיבוץ - יום בשבוע וכן חקציב לחומר, ומה עוד יבקש?

טיבי מסיים בקרוב את עבודתו במחטן המטבח וכפי הנראה יצטרף לעובדים ב"גח" -
 "כי זוהי הברירה ואין בלחה, הרי לא למדתי דברים אחרים". אך משנזכר הוא בשעות
 יצירתו לאחר העבודה נמלא הוא שלווה ושמחה.

נפרדנו ממנו באיחולי הצלחה והתקדמות. בשים לב, שטיבי צעיר לימים עדיין,
 הרי שיחכן ומזומנות לנו בעתיד אפתעות לרוב...

./.

(המשך מידיעות המזכירות)

ריכוז השירותים

בישיבה, בה השתתפו גם רכזי המטבח,
 מחסני הבגדים - חברים וילדים, מרכז
 ועדת המינויים, שמואל הדרי - נתקיים
 דיון רחב על המצב בשירותים השונים,
 תנאי העבודה בהם, הקשיים בהשגת עזרה
 מצד ענפי העזר הטכניים, הצורך להעלות
 את רמת השירותים, המספקים צרכים היו-
 ניים של החברים והילדים. בישיבה סוכם
 כי יש צורך לקבוע חפקיד של מרכז השי-
 רותים, אשר מתפקידו יהיה להעלות ולקדם
 את השירותים כיאה למשק בגודל ובוותק
 שלנו.

הוטל על ועדת המינויים לחפש אחר מועמד
 מתאים והלביא את ההצעה לאישור באסיפה.
 כמו כן הוצע כי מרכז חדר-האוכל אף הוא
 ייבחר על ידי האסיפה.

יד נשמה

חשכ"ה - ה' בשבט - חשכ"ו

יהושע מדיני